

© Foto: Theo Baart

Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) is het regime voor bescherming en waar mogelijk versterking en ontwikkeling van gebieden in Noord-Holland die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Het BPL is beschreven in kernkwaliteiten per deelgebied. De voormalige beschermingsregimes Bufferzones, Aardkundig Monument en Weidevogelleefgebied zijn geborgd in de kernkwaliteiten. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, gericht op de wezenlijke kenmerken en waarden van natuur en landschap) en Provinciale Monumenten hebben een eigen regime en vallen daarom buiten het BPL-regime.

In het BPL zijn ruimtelijke ontwikkelingen, met uitzondering van nieuwe stedelijke ontwikkelingen, toegestaan wanneer de beschreven kernkwaliteiten niet worden aangetast. Per locatie kan aan de hand van de kernkwaliteiten een zorgvuldige afweging worden gemaakt welke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk en welke niet wenselijk zijn. Hierdoor is er ruimte voor maatwerk en gebiedsgerichte differentiatie. In de ruimtelijke onderbouwing van een bestemmingsplan dat een ontwikkeling in het BPL mogelijk maakt, moet worden gemotiveerd dat de ter plaatse geldende kernkwaliteiten niet worden aangetast.

In lijn met de provinciale Leidraad Landschap en Cultuurhistorie zijn de kernkwaliteiten beschreven aan de hand van drie provinciale kernwaarden:

1. Landschappelijke karakteristiek: de landschapstypen en de belangrijkste kenmerken van deze landschappen.
2. Openheid en ruimtebeleving: de beleving van de ruimte, de horizon en de oriëntatiepunten.
3. Ruimtelijke dragers: de driedimensionale structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen.

© Foto: Theo Baart

Het BPL Noord-Kennemerland grenst aan de duinen van de Noordzeekust en bestaat uit een brede zone van langgerekte strandwallen en –vlakten. In de vlakten liggen zeer oude polders en enkele oude droogmakerijen. Het gebied heeft een bijzonder hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarde. Het maakt onderdeel uit van de kustvorming van Nederland, iets dat nog steeds goed afleesbaar is in het landschap. Minder zichtbaar maar ook aanwezig, zijn de invloeden van het Oer-IJ. Een bijzondere kwaliteit van het gebied is de sterke afwisseling tussen de openheid van de strandvlakten en de beslotenheid van de strandwallen en de duinzoom. Vanwege de landschappelijke kwaliteit en nabijheid van zee en duinen is het gebied een zeer gewaardeerde woonomgeving en in trek bij recreanten.

© Foto: Theo Baart

Het BPL Noord-Kennemerland loopt vanaf Uitgeest en Heemskerk aan de zuidzijde tot aan de Hondsbossche Zeewering aan de noordzijde. Het BPL wordt aan de westzijde begrensd door de duinen. Aan de noordoostkant grenst het aan het Noordhollandsch Kanaal. Aan de zuidoostkant grenst het aan het BPL Alkmaardermeer en omgeving. Meer dan de helft van de oppervlakte van het BPL Noord-Kennemerland is habitat voor weidevogels. Een aantal gebieden in de strandvlakten, strandwallen en duinzoom is onderdeel van het NNN. Delen van de duinzoom vallen onder N2000, evenals een groot deel van de Harger- en Pettemerpolder. Enkele oude dijken in de strandvlakten zijn Provinciaal Monument. Een klein deel van het BPL ten westen van Uitgeest behoort tot de inundatievelden van De Stelling van Amsterdam en is vanuit UNESCO beschermd. Delen rondom Egmond zijn bollenconcentratiegebied. Door het gebied lopen een aantal provinciale wegen, zowel in noord-zuid richting als in oostwest-richting. Aan de oostzijde wordt het gebied doorsneden door de A9. Ook loopt de spoorlijn Uitgeest-Castricum-Heiloo-Alkmaar door dit BPL.

(Het BPL Noord-Kennemerland maakt deel uit van het ensemble Noord-Kennemerland in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.)

© Foto: Theo Baart

© Foto: Theo Baart

© Foto: Theo Baart

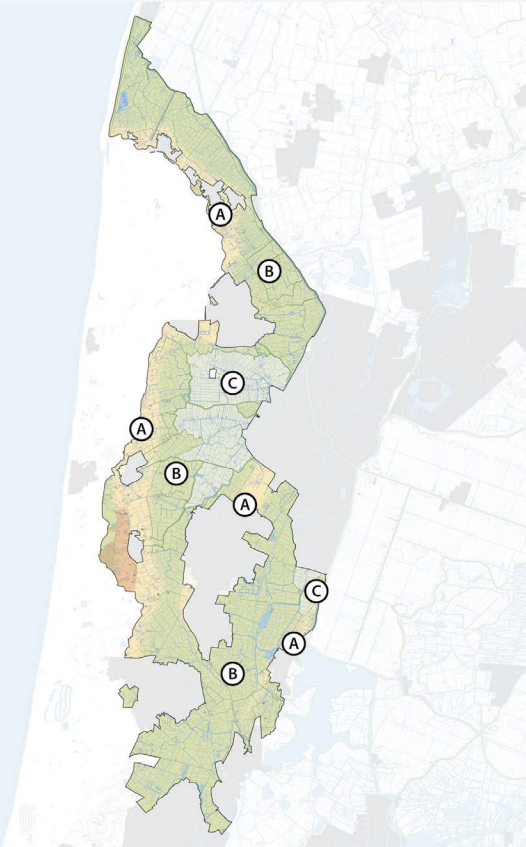
Het BPL Noord-Kennemerland bestaat uit een brede zone van strandwallen en -vlakten en een aantal kleinere droogmakerijen. Het landschap heeft als gevolg van de kustvormende processen een noord-zuid gerichte opbouw. Het bestaat uit hoger gelegen, zandige strandwallen, afgewisseld met lage, nattere strandvlakten. Het landschap is afwisselend met herkenbare landschappelijke overgangen op korte afstand van elkaar. In de strandvlakten en droogmakerijen is het landschap open met grote stukken natuur. De strandwallen zijn meer besloten door bossen, beplanting en bebouwing.

Beschrijving

De noord-zuid gerichte strandwallen zijn nog steeds herkenbaar in het landschap. Door het kronkelige verloop van de wegen over de strandwallen en de bebouwing met vrij veel beplanting is het landschap kleinschalig en meer besloten dan op de strandvlakten. De strandwal langs de duinen heeft samen met de duinzoom een kleinschalig landschap van afwisselend open en beboste ruimten, hagen, singels en bebouwing. Naast bewoning vindt er bollenteelt en veeteelt plaats op de geestgronden (duinzand vermeng met aangevoerde klei en/of veengrond). Op de strandwallen liggen enkele cultuurhistorisch waardevol buitenplaatsen en landgoederen.

Interpretatie en toetsing

Het karakteristieke landschap van Noord-Kennemerland met afwisseling van strandvlakten en strandwallen, is onder invloed van de zee en het Oer-IJ in duizenden jaren is ontstaan. De strandwallen en de strandvlakten zijn van hoge tot zeer hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarde. Ruimtelijke ontwikkelingen die een inbreuk zijn op het kleinschalige of bosrijke karakter van de strandwal en duinzoom, zijn een aantasting van deze kernkwaliteit. Ruimtelijke ontwikkelingen die doorzichten verkleinen of blokkeren zijn ook een aantasting van de kernkwaliteit. Daarnaast moet de karakteristieke overgang van duinzoom/strandwal naar de lager gelegen strandvlakten in stand worden gehouden en herkenbaar blijven. Oude landgoederen en bosgroeiplaatsen zijn onvervangbaar.

Aardkundige en landschappelijke karakteristiek	
	Aardkundige waarde: Duinzoom Egmond-Binnen
A.	Verdichte kleinschalige strandwallen
B.	Grillige verkaveling strandvlakten
C.	Kleine droogmakerijen in de strandvlakte

© Foto: Theo Baart

Het BPL Noord-Kennemerland bestaat uit een brede zone van strandwallen en -vlakten en een aantal kleinere droogmakerijen. Het landschap heeft als gevolg van de kustvormende processen een noord-zuid gerichte opbouw. Het bestaat uit hoger gelegen, zandige strandwallen, afgewisseld met lage, nattere strandvlakten. Het landschap is afwisselend met herkenbare landschappelijke overgangen op korte afstand van elkaar. In de strandvlakten en droogmakerijen is het landschap open met grote stukken natuur. De strandwallen zijn meer besloten door bossen, beplanting en bebouwing.

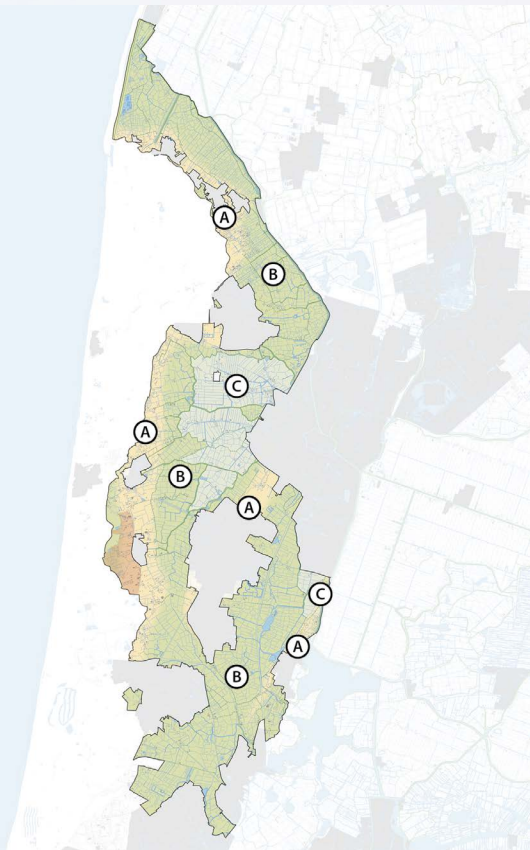
Beschrijving

De strandvlakten hebben een grillige en onregelmatige verkaveling en een open karakter. Het verkavelingspatroon heeft een directe relatie met de ontstaansgeschiedenis van dit gebied en is grotendeels gaaf en herkenbaar. Het gebied ten westen van Alkmaar, tussen de jonge duinen en de dichtbebouwde middelste strandwal, geldt als een van de mooiste polderlandschappen van Noord-Holland. Het bestaat uit een afwisseling van kleinere zandige afzettingen, laaggelegen graslanden, kleine droogmakerijen, zoals het Egmondermeer en Bergermeer. Het gebied heeft een hoge tot zeer hoge cultuurhistorische waarde door de duinrellen en kronkelende kreken, de kaden en dijken, de onregelmatige en kleinschalige blokverkaveling en de vele molens. Het oorspronkelijke laatmiddeleeuwse verkavelingspatroon is hier nog vrijwel geheel intact. De kleine droogmakerijen hebben een strokenverkaveling loodrecht op de wegen. Ook in de Verenigde Harger en Pettemerpolder zijn het middeleeuwse kavelpatroon, de waterlopen en de dijken goed bewaard gebleven. In de strandvlakte tussen de twee oostelijke strandwallen, ten oosten van Heiloo en tussen Castricum en Uitgeest, zijn de oorspronkelijke verkavelingsstructuur en de kreken (of dieën) eveneens intact en herkenbaar. Ten noorden van Castricum is o.a. de Schulpvaart een herkenbaar restant van de Oer-IJ binnendelta. In deze zuidelijke polders maken de duinrellen, kwel-

zones, een aantal watergangen en de bloemrijke rietruigtes en moerassen deel uit van verschillende ecologische verbindingzones.

Interpretatie en toetsing

Het karakteristieke landschap van Noord-Kennemerland met afwisseling van strandvlakten en strandwallen is onder invloed van de zee en het Oer-IJ in duizenden jaren ontstaan. In de strandvlakten is sinds de late middeleeuwen de aanwezigheid van duinrellen, kreken (of dieën), dijken en het verkavelingspatroon veelal onveranderd gebleven. Dat maakt deze polders van hoge tot zeer hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarde. Ruimtelijke ontwikkelingen die de waterlopen, dijken of het kavelpatroon significant wijzigen, zijn in ieder geval een aantasting van de kernkwaliteit.

Aardkundige en landschappelijke karakteristiek	
	Aardkundige waarde: Duinzoom Egmond-Binnen
A.	Verdichte kleinschalige strandwallen
B.	Grillige verkaveling strandvlakten
C.	Kleine droogmakerijen in de strandvlakte

© Foto: Theo Baart

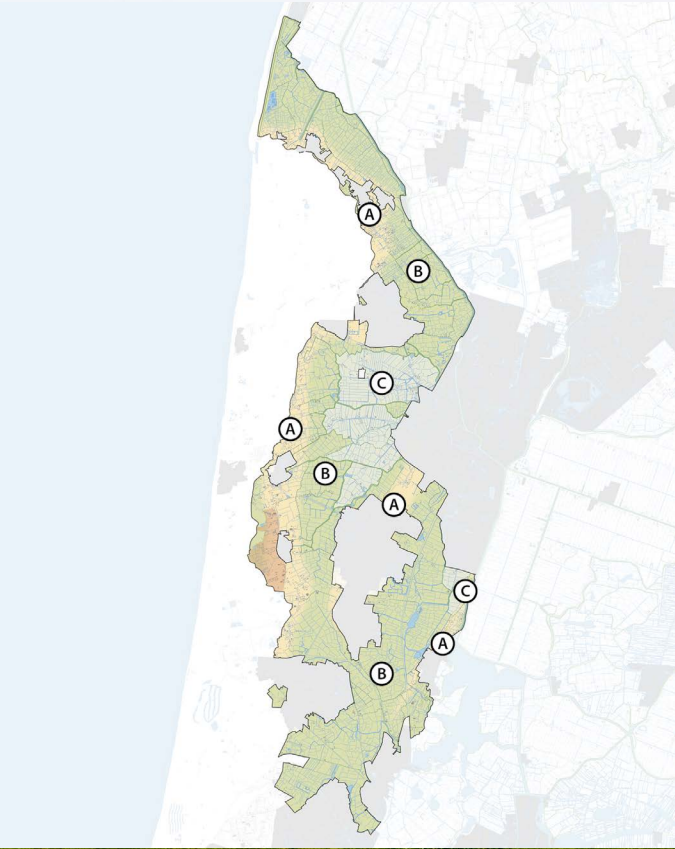
Het BPL Noord-Kennemerland bestaat uit een brede zone van strandwallen en -vlakten en een aantal kleinere droogmakerijen. Het landschap heeft als gevolg van de kustvormende processen een noord-zuid gerichte opbouw. Het bestaat uit hoger gelegen, zandige strandwallen, afgewisseld met lage, nattere strandvlakten. Het landschap is afwisselend met herkenbare landschappelijke overgangen op korte afstand van elkaar. In de strandvlakten en droogmakerijen is het landschap open met grote stukken natuur. De strandwallen zijn meer besloten door bossen, beplanting en bebouwing.

Beschrijving

Ten westen van Egmond-Binnen, grenzend aan de duinen tussen Egmond en Castricum, is een landschap ontstaan met een rijk occupatieverleden. In deze zone is de aardkundige waarde plaatselijk zeer hoog. Zeer bijzonder is het duidelijk uit een vroegere duinvormingsperiode stammende, ontkalkte nollengebied bij Egmond-binnen; het Vennewater. Dit gebied valt grotendeels maar niet volledig binnen NNN.

Interpretatie en toetsing

De aardkundige kernkwaliteit in de zone ten westen van Egmond-Binnen is van zeer hoge waarde en onvervangbaar. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk indien de leesbaarheid van de aardkundige kernkwaliteit in stand blijft. Dit betekent dat het bodemprofiel en reliëf (bijv. door activiteiten als heien, graven en egaliseren) niet significant mogen worden aangetast. Bij ruimtelijke ontwikkelingen die beroering tot een diepte van 1 m onder maaiveld vergen is in beginsel geen sprake van aantasting van de aardkundige kernkwaliteit.

Aardkundige en landschappelijke karakteristiek

- Aardkundige waarde: Duinzoom Egmond-Binnen
- A. Verdichte kleinschalige strandwallen
- B. Grillige verkaveling strandvlakten
- C. Kleine droogmakerijen in de strandvlakte

© Foto: Theo Baart

Het BPL Noord-Kennemerland kenmerkt zich door het contrast tussen de openheid in de strandvlakten en beslotenheid op de strandwallen. In enkele gebieden is de stilte een belangrijk kenmerk. Dit maakt grote delen tot een geschikt habitat voor weidevogels. De openheid in combinatie met het nabijgelegen duingebied maken het gebied aantrekkelijk voor wandel- en fietsrecreatie.

Beschrijving

De strandvlakten zijn langgerekte zones van afwisselende breedte met een open landschap en vergezichten tussen de meer verdichte strandwallen. Er is over het algemeen slechts zeer verspreid bebouwing langs de ontsluitingswegen. In sommige delen is zelfs helemaal geen bebouwing aanwezig. De open strandvlaktes zorgen voor een mooi contrast met de meer besloten strandwallen en bieden zicht op het jonge duinlandschap. Tussen Camperduin en Petten loopt dit open landschap helemaal door tot aan de Hondsbosche Zeewering, waardoor er vanaf de N9 lange vergezichten naar de kust zijn. Ook vanaf de A9 zijn de strandvlakten goed zichtbaar. De openheid en de lange zichtlijnen in de strandvlakten van Noord-Kennemerland zijn een unieke kwaliteit, zeker in vergelijking met de binnenduinrand van Zuid-Kennemerland.

In de duinzoom en op de strandwallen zijn naast de beslotenheid juist de (soms historische) open ruimtes, doorzichten en zichtlijnen een kwaliteit.

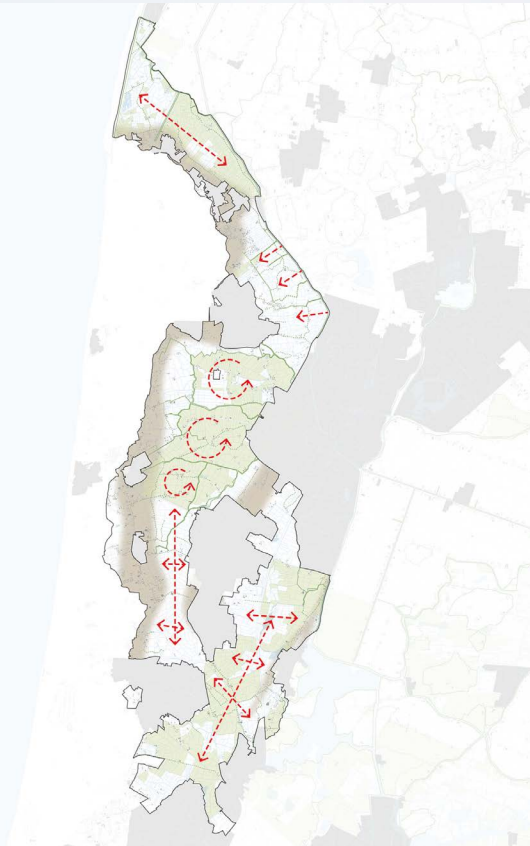
De polders ten noorden van Camperduin en ten zuiden van Bergen worden gekenmerkt door stilte. Samen met de stille duingebieden vormen deze gebieden een groot aangesloten stiltegebied. Het stiltegebied is bijzonder door het contrast met de stedelijke gebieden ten oosten van de duinen. De stilte is van belang voor weidevogels en van waarde voor (extensieve vormen van) recreatie.

Interpretatie en toetsing

Het contrast tussen open strandvlakten en meer besloten strandwallen en duinzoom is een bijzondere waarde in Noord-Kennemerland.

De beslotenheid in met name de duinzoom en de bospercelen op de strandwallen, evenals doorzichten en zichtlijnen naar de open strandvlakten, moeten intact blijven.

De openheid en vergezichten in de strandvlakten en de vergezichten vanaf de strandwallen, A9, N9 en langs het Noordhollandsch Kanaal zijn onvervangbaar. Ruimtelijke ontwikkelingen in de strandvlakten of (verdere) verdichting door nieuwe bebouwing in de strandvlakten of langs de N9 of ten westen van het Noordhollandsch Kanaal zijn een aantasting van deze kernkwaliteit. Een uitzondering hierop zijn bijv. fietspaden, omdat deze niet van invloed zijn op de openheid.

Openheid en ruimtebeleving

← Open strandvlakten
Habitat voor weidevogels

© Foto: Theo Baart

Het BPL Noord-Kennemerland kenmerkt zich door het contrast tussen de openheid in de strandvlakten en beslotenheid op de strandwallen. In enkele gebieden is de stilte een belangrijk kenmerk. Dit maakt grote delen tot een geschikt habitat voor weidevogels. De openheid in combinatie met het nabijgelegen duingebied maken het gebied aantrekkelijk voor wandel- en fietsrecreatie.

Beschrijving

Verspreid over de strandvlakten liggen meerdere grote gebieden die een geschikt habitat voor weidevogels zijn. In het noorden zijn dit de Harger- en Pettempolder, Groeterpolder en Grootdamerpolder. In het centrale deel zijn dit de Bergermeerpolder, Monniken- Raven- en Robonsbospolder, Bovenpolder, Egmondermeer, Geestmolenpolder, Zuidermeerpolder, Sammerpolder en Polder het Maaewater. In het zuiden zijn dit de Limmerpolder en de Castricumerpolder en Heemskerkernoordbroekpolder.

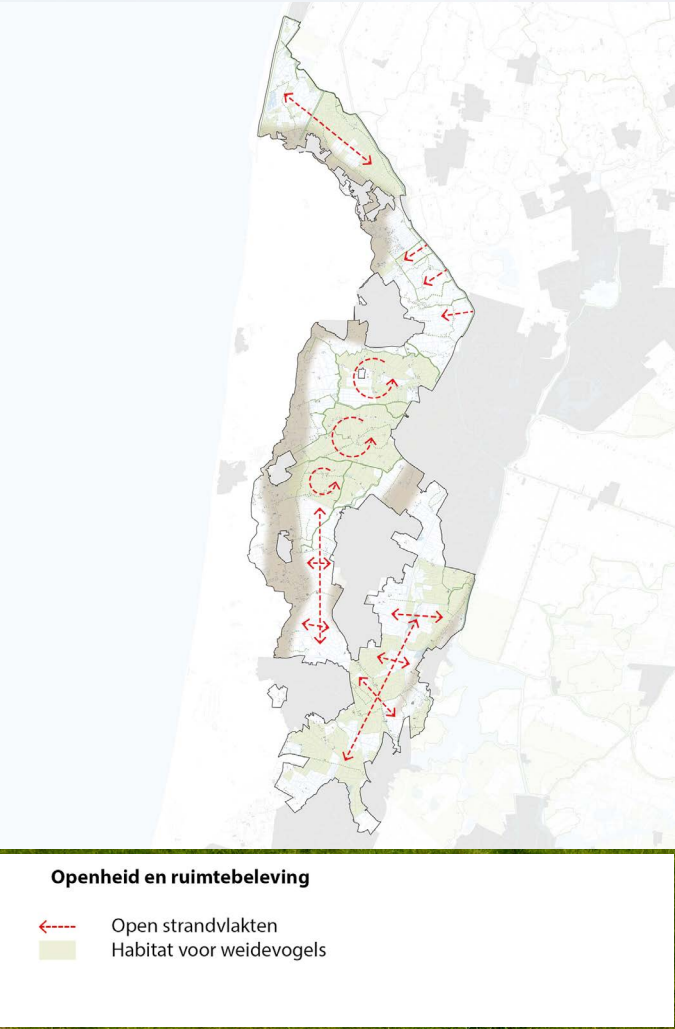
De polders bestaan grotendeels uit grasland. Een groot deel daarvan wordt extensief beheerd. De polders zijn open, weids en stil en daarmee geschikt voor weidevogels. In de polders komen zones voor met zoete en brakke kwel vanuit de duinen. De oude graslanden hebben gradiënten van zand naar klei en van droog naar nat, veel microreliëf en een rijk bodemleven. Hierdoor zijn ze jaarrond broed- en foerageergebied voor grote aantallen vogels, waaronder de grutto. De kwaliteit van het habitat voor weidevogels wordt mede bepaald door het open landschap van de strandvlakten van Noord-Kennemerland als geheel.

Interpretatie en toetsing

Het ideale habitat voor weidevogels heeft een combinatie van de volgende ruimtelijke sleutelfactoren: omvangrijke aaneengesloten gebieden gekenmerkt door openheid, het ontbreken van verstoring (door opgaande elementen, zoals bebouwing, beplanting en masten en door infrastructuur en activiteiten die geluid en onrust veroorzaken), de aanwezigheid van micro-reliëf, graslandareaal en een relatief hoog waterpeil. De aanwezigheid van deze combinatie van factoren in dit BPL is onvervangbaar. Kwetsbare weidevogelsoorten keren bij verstoring doorgaans niet terug.

Ruimtelijke ontwikkelingen die het habitat voor de weidevogels verkleinen zijn in beginsel een aantasting. Verstoring of het toevoegen van opgaande elementen die leiden tot een verkleining van het habitat, of ruimtelijke ontwikkelingen die een verlaging van het waterpeil tot gevolg hebben zijn eveneens een aantasting van deze kernkwaliteit.

Ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot verstoring, maar waarbij de verstoring valt binnen de verstoringzone van bestaande elementen zoals bijvoorbeeld gebouwen en wegen, verkleinen het habitat niet. Ze worden daarom niet als aantasting van de kernkwaliteit beschouwd.

© Foto: Theo Baart

De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Noord-Kennemerland zijn de stolpenstructuren, de historische wegen op de strandwallen en in de strandvlakten, oude dijken en kades, het Noordhollandsch Kanaal en de Hondsbossche Zeewering in samenhang met de Slaperdijk en Hargervaat.

Beschrijving

Op de strandwallen liggen in noord-zuid richting wegen die sterk samenhangen met het omringende landschap. De Herenweg en de Kennemerstraatweg zijn de belangrijkste noord-zuid georiënteerde wegen. Langs deze wegen wisselen bebouwing, erven, landgoederen en opgaande beplanting elkaar af. Ze zijn een belangrijke doorgaande regionale verbindingroute. Deze wegen liggen deels in de kernen, die buiten het BPL vallen.

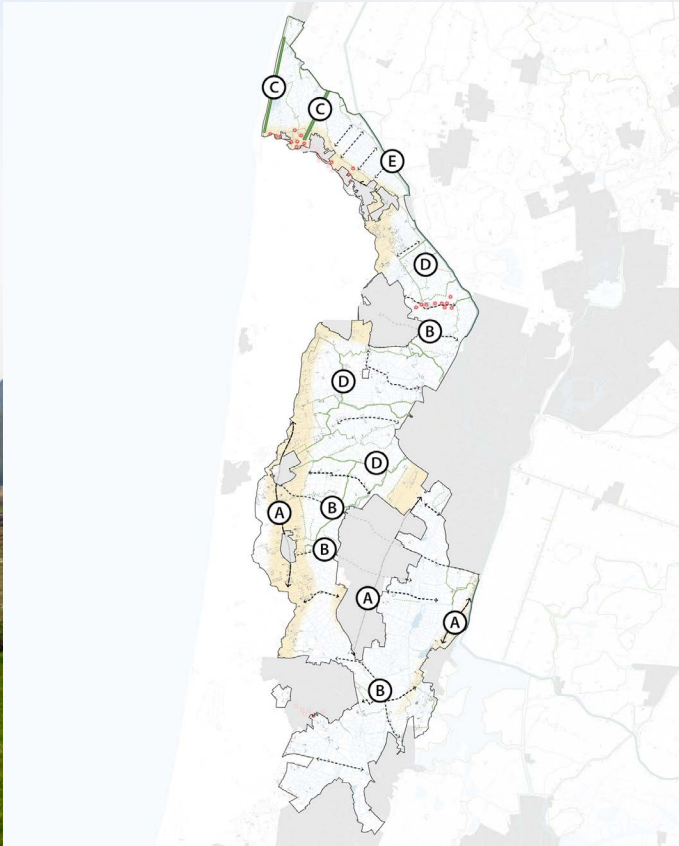
De Herenweg ligt op de westelijke strandwal. Deze weg loopt voor het merendeel langs de bosrand van de duinvoet. De bebouwing vormt samen met de opgaande beplanting een (besloten) ruimte. De wisselende perspectieven vanuit de bosrand en duinrand naar de polder met doorzichten en weidse uitzichten zijn kenmerkend voor de weg. Dit maakt de route aantrekkelijk voor recreatie.

De Kennemerstraatweg ligt op de flank van de middelste strandwal en verbindt Alkmaar met Heiloo. De weg wordt grotendeels begeleid door beplanting. De weg ligt afwisselend in open en besloten gebieden.

In oost-west richting liggen door de strandvlakten verbindingswegen tussen de kustplaatsen en de oostelijke kernen. De wegen kronkelen door het landschap, de waterlopen en verkaveling veelal volgend. Vanaf de wegen is de openheid van de strandvlakten goed beleefbaar.

Interpretatie en toetsing

De historische wegen met bebouwing op de strandwallen zijn belangrijke structurerende elementen. Met name het doorgaande karakter van de wegen en de afwisselende beleving van en uitzichten over het landschap zijn van waarde. De wegen in de strandvlakten zijn veelal van hoge cultuurhistorische en, in combinatie met de openheid eromheen, landschappelijke waarde. Ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen bij het (historische) karakter van de weg of de beleving van de openheid of beslotenheid vanaf de weg verminderen zijn een aantasting van de kernkwaliteit.

- Ruimtelijke dragers**
- A. Doorgaande noord-zuid georiënteerde wegen op strandwallen
 - B. Oost-west georiënteerde wegen in strandvlakten
 - C. Stelsel Hondsbossche Zeewering – Slaperdijk – Hargervaat
 - D. Oude dijken en kades langs ringsloten, tochten en vaarten
 - E. Noordhollandsch Kanaal
- Stolpenstructuren

© Foto: Theo Baart

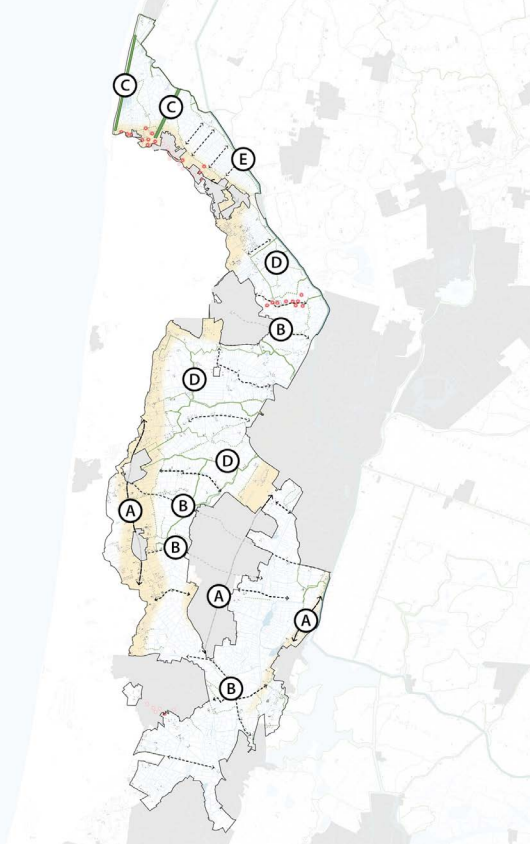
De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Noord-Kennemerland zijn de stolpenstructuren, de historische wegen op de strandwallen en in de strandvlakten, oude dijken en kades, het Noordhollandsch Kanaal en de Hondsbossche Zeewering in samenhang met de Slaperdijk en Hargervaart.

Beschrijving

Het stelsel van de parallel aan elkaar gelegen Hondsbosche Zeewering, Slaperdijk en Hargervaart in de Harger- en Pettemerpolder laat een geschiedenis van zeewering en inpoldering zien. De Slaperdijk en westelijk gelegen oude Hargervaart zijn in de middeleeuwen aangelegd en nog steeds herkenbaar in het landschap. Ook de ‘oude’ Hondsbossche Zeewering is vanuit de Hargerpolder goed zichtbaar. Ten oosten van de Slaperdijk ligt de huidige Nieuwe Hargervaart en de passantenhaven, een van de oudste “vakantiehavens” in Nederland. De haven heeft een weids uitzicht over de polders.

Interpretatie en toetsing

Het stelsel van parallel aan elkaar gelegen structuren (waterlopen en dijken) is van zeer hoge cultuurhistorische waarde en onvervangbaar. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn een aantasting van deze kernkwaliteit wanneer zij de structuren zelf wijzigen of de zichtbaarheid van de structuren verstoren. Ruimtelijke ontwikkelingen waarbij bijvoorbeeld het dijkprofiel wordt vergraven of het water wordt gedempt zijn een aantasting van de kernkwaliteit. Dijkverbeteringen zijn mogelijk mits zij de continue lijn en het herkenbare dijkprofiel niet aantasten.

- Ruimtelijke dragers**
- A. Doorgaande noord-zuid georiënteerde wegen op strandwallen
 - B. Oost-west georiënteerde wegen in strandvlakten
 - C. Stelsel Hondsbossche Zeewering – Slaperdijk – Hargervaart
 - D. Oude dijken en kades langs ringsloten, tochten en vaarten
 - E. Noordhollandsch Kanaal
 - Stolpenstructuren

© Foto: Theo Baart

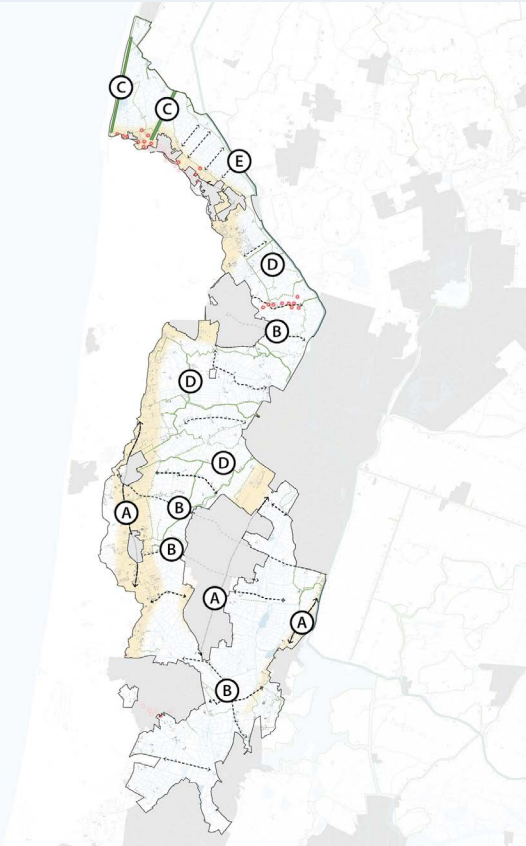
De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Noord-Kennemerland zijn de stolpenstructuren, de historische wegen op de strandwallen en in de strandvlakten, oude dijken en kades, het Noordhollandsch Kanaal en de Hondsbossche Zeewering in samenhang met de Slaperdijk en Hargervaart.

Beschrijving

In de strandvlakten van dit BPL liggen verschillende oude dijken en kades langs ringsloten, tochten en vaarten. Ze laten een geschiedenis van bedijking, ontginning en ontsluiting van de strandvlakten en meren zien. Enkele dijken zijn Provinciaal Monument: de Klaassendijk-Evendijk, de Oosterdijk-Baakmeerdijk, deKogendijk, het Wiertdijkje, De Voert en de Zanddijk.

Interpretatie en toetsing

De dijken en kades zijn van zeer hoge cultuurhistorische waarde. Ruimtelijke ontwikkelingen waarbij bijvoorbeeld het dijkprofiel wordt vergraven of het water wordt gedempt zijn een aantasting van de kernkwaliteit. Dijk- of kadeverbeteringen zijn mogelijk mits zij de continue lijn en het herkenbare profiel niet aantasten. De dijken die Provinciaal Monument zijn hebben eigen beschermingsregels in de verordening (afd. 4.6 Cultureel erfgoed). Ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen binnen deze regels zijn een aantasting van de kernkwaliteit.

- Ruimtelijke dragers**
- A. Doorgaande noord-zuid georiënteerde wegen op strandwallen
 - B. Oost-west georiënteerde wegen in strandvlakten
 - C. Stelsel Hondsbossche Zeewering – Slaperdijk – Hargervaart
 - D. Oude dijken en kades langs ringsloten, tochten en vaarten
 - E. Noordhollandsch Kanaal
 - Stolpenstructuren

© Foto: Theo Baart

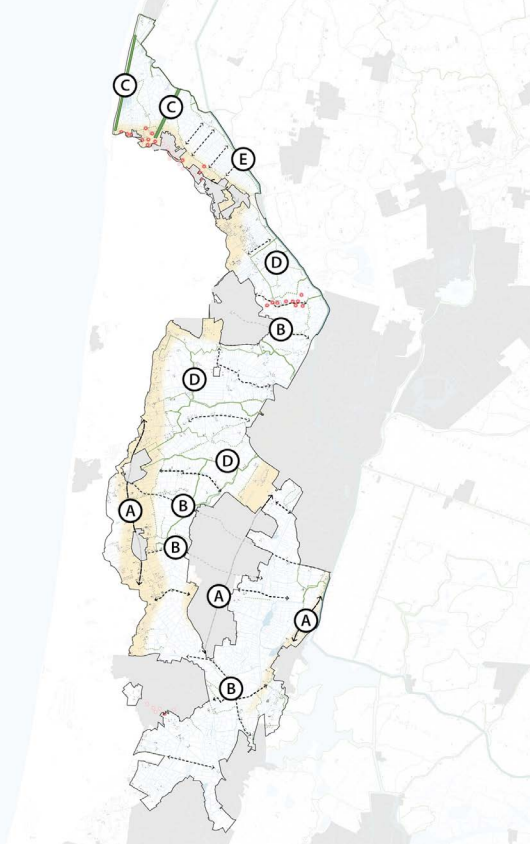
De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Noord-Kennemerland zijn de stolpenstructuren, de historische wegen op de strandwallen en in de strandvlakten, oude dijken en kades, het Noordhollandsch Kanaal en de Hondsbossche Zeewering in samenhang met de Slaperdijk en Hargervaart.

Beschrijving

Het Noordhollandsch Kanaal begrenst de open strandvlakten aan de oostzijde en is een continue lijn in het landschap. Aan de westzijde van het kanaal loopt de N9. Het ontbreken van bebouwing en beplanting op grote delen aan de westzijde van kanaal en N9 (voor het deel grenzend aan dit BPL) is een kwaliteit. Aan de oostzijde van het kanaal wordt de ruimte op grote delen begrensd door beplanting en aaneengesloten bebouwingslinten (met o.a. stolpboerderijen). Op enkele plekken is zicht op het oostelijk gelegen polderlandschap.

Interpretatie en toetsing

Het Noordhollandsch Kanaal benadrukt in het noordoosten de ruimtelijke grens van de strandvlakten. Het contrast tussen beide oevers (open aan de westzijde, besloten aan de oostzijde) draagt hieraan bij. Ruimtelijke ontwikkelingen aan de westzijde van het kanaal en N9 (voor het deel grenzend aan dit BPL) nivelleren het verschil in karakter aan weerszijden van het kanaal en zijn daarom een aantasting van de kernkwaliteit. Een uitzondering hierop zijn bijv. fietspaden, omdat deze niet van invloed zijn op de openheid.

- Ruimtelijke dragers**
- A. Doorgaande noord-zuid georiënteerde wegen op strandwallen
 - B. Oost-west georiënteerde wegen in strandvlakten
 - C. Stelsel Hondsbossche Zeewering – Slaperdijk – Hargervaart
 - D. Oude dijken en kades langs ringsloten, tochten en vaarten
 - E. Noordhollandsch Kanaal
 - Stolpenstructuren

© Foto: Theo Baart

De belangrijkste ruimtelijke dragers in het BPL Noord-Kennemerland zijn de stolpenstructuren, de historische wegen op de strandwallen en in de strandvlakten, oude dijken en kades, het Noordhollandsch Kanaal en de Hondsbossche Zeewering in samenhang met de Slaperdijk en Hargervaart.

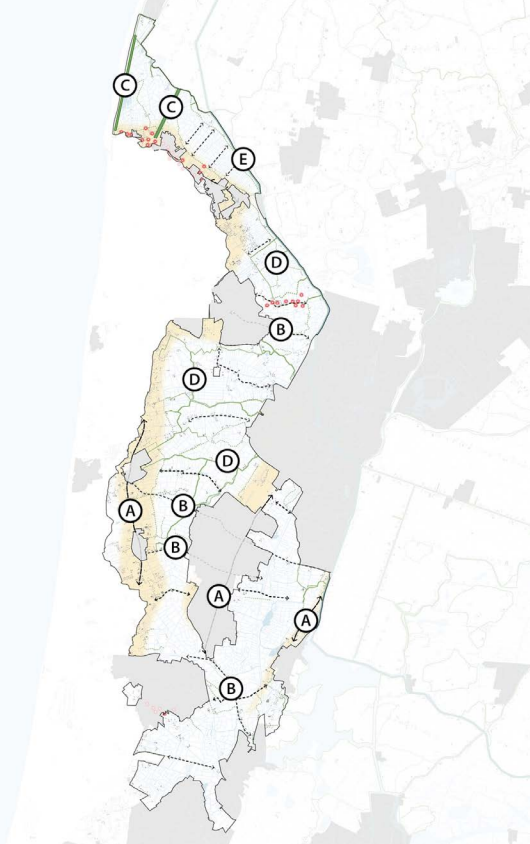
Beschrijving

Op de strandwallen, langs de duinzoom en langs de oostkant van het Noord-hollandsch Kanaal staan meerdere stolpen. Stolpen zijn kenmerkend voor het Noord-Hollandse platteland en geven uiting aan de Noord-Hollandse agrarische geschiedenis. De stolp was het karakteristieke bouwtype voor boerderijen vanaf halverwege de 16e eeuw en is toegepast tot ca. 1950. Veel stolpen zijn rijksmonument of provinciaal monument.

Op plekken waar meer dan zes stolpboerderijen bij elkaar in de buurt staan, vormen deze door hun ruimtelijke samenhang een zogenaamde 'stolpenstructuur'. De samenhang bestaat uit de visuele relatie tussen de stolpen onderling en tussen de stolp, het erf en het landschap eromheen.

Interpretatie en toetsing

Stolpenstructuren zijn kenmerkend en uniek voor Noord-Holland. Verstoringen van de onderlinge visuele samenhang binnen de stolpenstructuur en de relatie met het erf en het landschap zijn een aantasting van de kernkwaliteit. Vervanging van een stolp door een nieuwe 'stolp' op dezelfde locatie, in dezelfde hoofdvorm en met hetzelfde volume wordt niet als aantasting beschouwd.

- Ruimtelijke dragers**
- A. Doorgaande noord-zuid georiënteerde wegen op strandwallen
 - B. Oost-west georiënteerde wegen in strandvlakten
 - C. Stelsel Hondsbossche Zeewering – Slaperdijk – Hargervaart
 - D. Oude dijken en kades langs ringsloten, tochten en vaarten
 - E. Noordhollandsch Kanaal
 - Stolpenstructuren

© Foto: Theo Baart